

ÅRSMELDING FOR TELEMARK BOTANISKE FORENING 2017

Telemark Botaniske Forening (grunnorganisasjon i Norsk Botanisk Forening) hadde ved årsskiftet ca. 200 medlemmer.

Styrets virksomhet

Styret har i 2017 hatt følgende sammensetning: Esther Broch, Bjørn Erik Halvorsen, Christian Kortner (fra turkomiteen), Åse Halvorsen (kasserer), Trond Risdal, Hilde Skauli (1ste vara) og Anne Vinorum (2dre vara). Styret har heller ikke i år hatt fast leder og sekretær, og arbeidsoppgavene er blitt fordelt medlemmene imellom. Det er avholdt 6 styremøter.

Møter Styret har stått for planleggingen og gjennomføringen av 6 medlemsmøter. Årsmøtet ble avholdt på Dag Bondeheim(31), julemøtet som vanlig i Sundjordet Idrettsforenings lokale(32). To møter i Gvarv og resten av møtene har vi hatt på Mule Varde.

Vi åpnet året med "Blomstrende sommerminner" og syltetøykveld 9. januar (22). Den 26. januar foredro Reidar Elven om "Alaska. likt og ulikt (28). I mars arrangerte vi "Jeg velger meg" (25). Siste møte i april var ved Torbjørn Høitomt om moser på Midt-Telemar Landbrukskontor (19). Høstsesongen ble innledet med "Finnmark" ved Bård Haugrud (27). I november ble et møte lagt til Gvarv. Her fortalte Hanne Bjørgaas og Helene Lind Jensen om "Rødlisteseminar og artskartlegging i Seljord (23). Etter årsmøtet viste Bjørn Erik Halvorsen bilder og kåserte om tur til Dolomittene.. På vårt tradisjonelle julemøte fikk vi se bilder fra sommerekskursjonen som i fjor gikk til Gotland. Alle møtene har vært godt besøkt.

Turer

I sommerhalvåret ble det avviklet 10 turer. I tillegg må nevnes Villblomstens dag og årets sommer-ekskursjon til Gotland.

Vi startet med vårtur til Vassdalen i Siljan (17). Rognstranda og Rognsflauane ble besøkt 1. mai (14). Ambjørnsdalen i Hjartdal (14) og Steinsle seter i Luksefjell (9) i mai. En kveldstur gikk til Torgersrød ved Nedre Stavsjø (4). Videre 1 tur til Eidsborgkleivane, Dalen (7), en til Stråholmen (11) og strandengtur til Nordsjø nordende (14). Tilslutt soppens dag og vår egen sopptur.

Villblomstens dag

På Villblomstens dag i 2017 ble det igjen arrangert 10 turer i Telemark, de fleste i samarbeid med lokale turlag. Med samlet 199 deltakere gikk turene i Drangedal (47), Fyresdal (6), Kragerø (18), Kviteseid (3), Nome (Holla, 38), Nome (langs Nomevann, 32), Notodden (20), Porsgrunn (7), Siljan (27) og Tinn (1).

Rolf Ergon

Sommerekskursjonen

Siste års sommerekskursjon gikk til Gotland. Vi bodde på Tofta strandpensjonat. Tidspunktet var fra 4. juni til 10. juni. I alt 21 deltagere var med på turen. Esther Broch sto for tilrettelegging og gjennomføringen. For nærmere beskrivelse av turen henviser vi til turrapporten.

Vernesaker

Rød skogfrue i Grenland

Den røde skogfrua på Bjønnes hadde et godt år i 2017, med samlet 12 blomster på tre stengler. I 2015 og 2016 var tallene 6 blomster på to stengler, og 3 blomster på to stengler.

Det ble søkt etter blomster på de andre kjente lokaliteter og søk i nye områder uten å gjøre funn.

Rød skogfrue i Kragerø 2017

De tre kjente lokalitetene ble besøkt i tillegg til noen søk i andre aktuelle områder i kommunen uten at noen nye planter ble funnet.

Rød skogfrue hadde et dårlig år i Kragerø i 2017.

Lokaliteten Kammerfossåsen var det ett sterilt eksemplar.

Ved Storkollen var det også et sterilt eksemplar.

Ved Bjørneknuten fant jeg 6 sterile planter.

Det er første gang det ikke har vært noen kjente blomstrende røde skogfruer i Kragerø i de årene jeg regelmessig har overvåket plantene, som jeg startet med i 2003.

Floravokter for rød skogfrue i Kragerø Jan-Åge Pedersen

Bakkekløveren på Eidanger stasjon

Bakkekløveren på Eidanger stasjon hadde et meget godt år i 2017, med 1-8 blomster på 167 stengler innenfor gjerdet, og 37 utenfor, dvs. samlet 204 stengler (rekord i nyere tid), mot 65, 92, 111 og 129 i 2013-16, og 175 i 2010 (gammel rekord). Jeg har gjort en liten ryddejobb.

Rolf Ergon

Flueblomster på Hovet

Flueblomstene på Hovet hadde et middels godt år i 2017, med samlet 58 stengler, de fleste i ryddefeltet (mot 68, 54, 53, 34 og 81 i 2012-16).

Rolf Ergon

Tangenfeltet 2017

28. mars møtte hele 8 personer opp på Tangenfeltet for å gjøre en innsats for orkideene. Som vanlig tok vi vekk småvegetasjonen på tidligere rydda steder. Deretter blei det tynna noe blant de større gjenstående trærne, samt utvidet området sydover.

Mye søppel fjernet og det nedhogde buskaset blei lagt som en barriere mot veien, der lastebilene stadig prøver å utvide kjørebanelen. Etter god innsats rakk vi to kaffepauser. Blomstringa seinere på sommeren var fantastisk!

Harald Stendalen.

Versvik Naturresevat 2017

Versvik naturreservat lever sitt eget liv og trives. Ved sjekk i år blomstret mariskoene veldig bra. Som før nevnt er det Statens Naturoppsyn som administrerer området og derfra intet hørt. Hvis hjelp ønskes vet de at vi stiller opp. Ellers å nevne er vel at orkideen flueblomst er på vikende front i hele lia!

Harald Stendalen.

Langesundstangen - Rød skogfrue

Statens naturoppsyn styrer også dette området. Ved besøk der ute i høst ser det ut til at småbuskene er fjernet, men lokaliteten er vel ikke helt bra med all den høye grassbevoksningen for denne sjeldne arten, muligens helt i vestkanten er det levlig for rød skogfrue. Heller ikke i år å se, men til trøst: Orkideen fuglerede trives bra der ute.

Harald Stendalen.

Nattfiolfelt Siljan Moholt

Som skrevet i fjorårets referat startet vi ettersyn og rydding av et nattfiolområde i Ytre Siljan. Deltagere her har vært Tore Fagertun, Grete og undertegnede. 25 juni i år tok vi noen timer med å rydde vekk osperønner og småfurer. Ved opptelling i år var det 60 flere nattfioler i år enn 2016. Det er vi fornøyd med og tror at vår dugnad hjelper på resultatet!

Harald Stendalen.

Økonomi

Foreningens økonomi er god. Regnskapet viser et underskudd, som skyldes at kontingentene ikke er kommet med. NBF har blitt forsinket med utbetalingene for 2017. Avd. øvre Telemark har fått kr 10.000,- fra NBF for flerkulturelle turer. TBF har fått prosjektstøtte fra NBF på kr 5.000,- til floravokteri. Til oppfølging av den prioriterte arten Rød skogfrue har vi fått kr 23.000,-. SABIMA har gitt kr 12.000,- til florakartlegging. De ekstra midlene gjør at vi kan opprettholde foreningens høye aktivitet uten å øke medlemskontingenten. NBF ønsker at kontingentene for alle lokalforeningene skal samordnes. Det blir en sak som kommer opp på landsmøte til sommeren, og hva resultatet blir gjenstår å se.

Florakartlegging 2017

Vi fortsetter kartleggingen i Grenland, Siljan og Drangedal. Vi forsøker å finne frem til områder som er lite kartlagt. Vi var ute på i alt 20 turer og i tillegg en del uformelle turer med registrering. Alle observasjonene er lagt inn på artsobservasjoner.no.

For kartleggingsgruppa Trond Risdal

Listéra

Det er utgitt to nummer av Listéra. Det kommer mange positive tilbakemeldinger på kvaliteten og innholdet i bladet. Fint om enda flere kan bidra med stoff og bilder. Listérakomiteén har bestått av: Norman Hagen, Charlotte Bakke, Kristin Vigander og Kåre Homble.

Bedene på Mule Varde

I år var det 29 arter som viste seg i ballastbedet. Antallet er noenlunde stabilt, men i årenes løp har det blitt stadig færre arter. Det bør nå kanskje plantes inn noen flere. Ansvarlig har vært Charlotte Bakke, som har stått for stell og rydding av bedet. Bodil Åsheim har, som før, hatt ansvaret for Her-Hos-Oss-bedet. De fleste artene, i år 19, har klart seg godt. Det er enkelte planter som er utsatt for snegler. Et lite bøketre som tilhørte bedet, har i år blitt sagd ned av ryddemannskaper fra kommunen. De har tidligere nevnt at det ikke er ønskelig å ha trær som kan sperre for utsikten mot sjøen.

Høringssaker

Planprogram for Kystsonen i Telemark.

Bjørn Erik Halvorsen har i juni sendt innspill til Telemark fylkeskommune om planprogrammet. Han har også deltatt på møte med Fylkeskommunen 31. oktober i Langesund.

Frierflogene naturreservat, flytting av kraftlinje.

På grunn av ny parallell Grenlandsbru må kraftlinja flyttes. Bjørn Erik Halvorsen deltok på befaring med kraftselskapet og POT på stedet 22. februar. I mai tok han en ny tur for å få nøyaktig registrering av grenmarasal. Koordinatene ble rapportert til kraftselskapet.

Utbyggingsplaner på Stabbestad.

Etter henvendelse fra Per-Erik Schulze i Naturvernforbundet har Harald Stendalen og Bjørn Erik Halvorsen vært på synfaring og kartlegging på området 19. juni sammen med Schulze. Det ble skrevet en uttalelse fra TBF om saken etterpå.

Datalagringssenter på Gromstul (Skien).

I august har Hilde Skauli satt seg inn i denne saken og vært på synfaring i området. Det er ikke påvist viktige botaniske verdier i området, men TBF støtter likevel FNFs fellesuttalelse i saken.

Skyggestein sandtak (Skien).

I september har Hilde Skauli vært på befaring for å sjekke gamle registreringer av ullurt. Det ble funnet et felt med relativt mye ullurt.

Arealdelen til Porsgrunn kommunes kommuneplan 2018-2030.

I arealdelen er mange viktige naturområder i Porsgrunn kommune lagt ut for potensielle planer. I løpet av høsten har TBF ved Bjørn Erik Halvorsen, og i samarbeid med FNF, vært involvert i flere aktiviteter knyttet til dette:

2. oktober: Det sendes skriftlig innspill fra TBF til kommunen for mange av lokalitetene.

5. oktober: Det er møte med journalist fra Varden i Borgeåsen.

16. oktober: Møte med Porsgrunn kommune om hvilke områder som trenger naturtype-kartlegging. Biofokus (Sigve Reiso) har i tiden etterpå tatt denne runden.

4. desember: Møte på Kjølnes gård sammen med andre friluft-organisasjoner.

Desember: Utforming av brev fra FNF til politikere i Porsgrunn kommune.

Områderegulering for Grasmyr (Bamble).

Oktober: TBF støtter felles uttalelse fra FNF.

15. november: Bjørn Erik Halvorsen deltar i møte med Bamble kommune, og andre friluftsforsamlinger, i Langesund.

FNF (Forum for natur og friluftsliv) Telemark.

Esther Broch og Bjørn Erik Halvorsen deltok på årsmøtet i FNF Telemark 21. februar.

TBF deltok i Friluftslivets uke i september med sine soppturer.

Støtte til høringssaker i regi av FNF Telemark (som ikke er omtalt som egne punkter ovenfor):

- Februar: Uttalelse til kommunene om Vannscooter-direktiv.
- Oktober: Til Telemark fylkeskommune om Hardangervidda nasjonalpark.

Andre aktiviteter

Mule Varde.

Bjørn Erik Halvorsen deltok på møtet i Brukerstyret for Mule Varde i januar. Planen var at dette styret skulle ha møter hvert kvartal. Det ble ikke avholdt flere møter i 2017.

Etter TBF-møtet 9. januar sendte Bjørn Erik Halvorsen brev til Porsgrunn kommune om dårlig tilstand på kjøkkenet.

Det er positivt at man har utført vedlikehold utvendig i løpet av forsommeren.

TBF deltok på dugnader 19. april og 22. mai.

Rødlistefestival i Seljord juni/juli.

Flere av TBFs medlemmer deltok på rødlistefestivalen. Mange områder i Hjarthol og Seljord ble kartlagt. SABIMA gjennomførte samlingen, med David Mundal som en sentral ressursperson.

Andre oppgaver:

Trond Risdal og Bjørn Erik Halvorsen var hos Reidar Elven på Botanisk museum på Tøyen 25. oktober med pressede belegg fra Telemark.

Bjørn Erik Halvorsen og Esther Broch deltok på åpningen Geoparkens nye besøksenter i Porsgrunn 12. desember.

Norman Hagen deltok på turlederkurs på Lillehammer i februar.

Norman Hagen er vår representant i Rådgivende utvalg for Jomfruland nasjonalpark.

Transkribering og kartfesting av herbariebelegg.

Flere av medlemmene har hjulpet til med transkribering og kartfesting av herbariebelegg for samlingene ved Botanisk museum i Oslo. Det har vært fellesmøte på Menstad ungdomsskole både i mai og oktober, og vi har vært en tur inn til Tøyen. Dette er omtalt i Listéra nr. 2 -2017.

Floravokter-relatert.

Bjørn Erik Halvorsen deltok på møte i Oslo i 10. februar for å bidra til design av ny floravokter-løsning i Artsobservasjoner. Dessverre kom det aldri til noen implementering av denne løsningen i løpet av året på grunn av manglende programmeringshjelp hos Artsdatabanken.

TBF var sentral i floravokterseminaret som NBF holdt i Kragerø i august. Blant annet ble det tur for strandtorn-telling til Jomfruland.

Aktiviteter i midtre og øvre Telemark

23. februar : Møte på Landbrukets hus om slåtteeenger og biologisk mangfold i samarbeid med interkommunalt landbrukskontor Bø/Nome/Sauherad. Foredragsholder Kåre Homble.
3. april : Møte på Landbrukets hus, Gvarv, om moser med Torbjørn Høitomt.
14. mai : Tur til Ambjørndalen i Hjartdal med turleder David Mundal.
25. mai : Tilretteleggelse og gjennomføring av natursti i anledning pilgrimsvandring fra Nes til Bø kirke på Kristi himmelfartsdag. Ved Kjellaug Dorthe Nyhus.
- 17.-18. juni : Gjennomføring av ljåslåttekurs på Evju bygdetun i samarbeid med Naturvernforbundet i Midt-Telemark og Evju bygdetun.
18. juni : Villblomstenes Dag. Arrangement ved kirkeruinen i Holla og ved Nomevann i Nome kommune.
21. juni : David Mundal arrangerte botanisk tur for innvandrere fra Omnesfossen langs Hjartdøla med innlagt natursti, bading og grilling.
- 28.6.-2.7 : Røddisteseminar ved SABIMA i Seljord. TBF-medlemmene David Mundal og John Gunnar Brynjulvsrud deltok i tilretteleggingen og gjennomføringen av seminaret.
26. juli : David Mundal arrangerte tur for Tønsberg og Omegn botaniske selskap og andre interesserte til Svartufs i Hjartdal for å studere Huldreblomstforekomster. Han har ført en rekke andre interesserte til disse forekomstene.
30. juli : Dagny Mandt ledet en tur til Eidsborgkleivene med rik flora og med besøk til Rui-plassen ved Bjørn Olav Haukelidsæter. (NB. Dette området er uvanlig rikt og vakkert og fortjener en ny tur p.g.a. svakt frammøte den 30.7. som følge av ufyselig vær)
- 27.august : Strandengtur langs Norsjøs øvre utløp ved Bjørn Erik Halvorsen.
- 1.november : Møte på Landbrukets hus, Gvarv med SABIMA-medarbeiderne Hanna Bjørgaas og Helen Lind Jensen om røddisteseminaret i Seljord, 28.6. – 2.7.
- Torbjørn Norendal

Hjemmeside

Norman Hagen gjør en god jobb med å betjene TBF med oppdateringene til hjemmesiden. Det er mange som gir bidrag til innholdet, og dette gleder Styret. Adressen er: <http://www.miclis.no/tbf/>

Revisor

Revisor har vært Rolf Ergon.

Valgkomité

Valgkomitéen har bestått av Sissel Wiig Dukefoss, Kjellaug Nyhus og Torbjørn Norendal.

Takk

Styret takker alle som har ”stått på” slik at foreningen har kunnet opprettholde sitt høye aktivitetsnivå. Takk går til turkomité, Listérakomité, foredragsholdere og turledere, de som lager rapporter og programmer, likeledes til alle som deltar på møter og turer og gjør sitt til å skape et fint fellesskap. Takk til SpareBank1Telemark, NBF og SABIMA som støttet oss økonomisk i året som var.

For styret Trond Risdal